

ning, ja, bliver ligefrem en Bespottelse. Men det er ikke blot for Parternes og for Rettens Skyld, men ogsaa for selve Vidnerens Skyld, at man ikke bør tilstede Eidsfæstelsen under Landvæsenkommissionsforretninger. Man skylder det samvittighedsfulde Vidne det Hensyn ikke at tvinge ham til at aflægge sin Ed under Forhold og Omstændigheder, som kunne være i høj Grad saarende og generende for ham; og jeg troer saaledes, at Alt taler for, at det er ganske nødvendigt at forlade den Fremgangsmaade med Vidneforklaringen og Eidsfæstelsen, som Lovforslaget foreskriver, og man kan saa meget trostigere gøre dette, da det, som den ærede Ordfører udbillede, maa være aldeles klart for Enhver, der har havt Leilighed til at kjende disse Forretninger, at Hensigten: Opnaaelsen af den bedst mulige Kundskab og Vidshed om det, der skal paakjendes, kan naaes fuldt saa vel ved en almindelig Afhøring af de Personer, der kunne forskaffes tilstede, som ved en formelig Vidneforsel. Dertil maa jeg føle, at der ogsaa for mig er noget Uforstaaeligt i, at den Deel af Folket, der ikke er Jurister, at Lægmand, eller hvad man vil kalde dem, kunne interessere sig saa stærkt for en Uvidelse af de juridiske Former og en Leilighed til yderligere at komme ind under Tryk af Juristeriet og Sagførervæsenet, og foruden de andre Grunde, jeg har til at holde paa den foreslaaede Forandring, er der da ogsaa den, at jeg troer, at det netop er i Lægmands, i den almindelige Borgers, velforstaaende Interesse ikke at benytte denne Leilighed til at indføre en ny, uheldig Stump af de strenge juridiske Processformer. Jeg skal derfor indtrængende tilraade, at Udvalgets Forslag bliver antaget.

Morgaard: Den ærede 1ste Landstingsmand for 5te Kreds (Drejer) er saa meget tilbøjelig til ofte at udtale, at hvad jeg har sagt beroer paa en Misforstaaelse. Jeg troer forresten, at den ærede Landstingsmand gjorde rettest i ikke at gøre sin Regning i den Henseende op med mig, naar Taler er om Misforstaaelser og Modsigelser (Ja!); men jeg skal i alt Fald ikke gaae videre ind herpaa. Naar den ærede Landstingsmand har talt om, at

han ikke kunde forstaae, hvorledes jeg ved disse Forslag, som ere stillede af Udvalget, kunde finde Noget, som vidnede om, at Folk nu skulde bede om Noget som en Naade, der for var deres Ret efter Udkastet, saa er det jo ganske vist, at en Deel af det, jeg sigtede til i mine Udtalelser, ligger i andre Paragrapher end § 10, der nu er til Behandling, og derfor tillod jeg mig ogsaa den korte Bemærkning ganske i Almindelighed at udtale, at der er flere Bestemmelser i Forslaget, som sigtede der til, og til saadanne Bestemmelser maa naturligvis ogsaa regnes endeel af dem, som nu ere under Forhandling, idet Formanden for skulde føre Protokollen, medens nu Vedkommende, som ønske det mere begrændset, selv skulle føre den (Ordføreren: Lige omvendt!); eller f. Ex. naar man vil see hen til § 6 af Udvalgets Forslag, saa er der foreslaaet den Forandring, at den istedetfor som i Udkastet „har Formanden“ staer efter Udvalgets Forslag „kan Formanden“; det er imidlertid en meget væsentlig og stor Forskjel med Hensyn til den Betydning, det vil have for den Paagjældendes Ret. Hvad angaaer, at den ærede 1ste Landstingsmand for 5te Kreds (Drejer) har beeholdt mig for, at jeg skulde have udtalt, at Eden ikke blev aflagt høitidelig indenfor de ordinære Retter, saa maa jeg bestemt afvise, at jeg har udtalt noget Saadant (Nei! Nei!). Jeg har kun ligefrem sagt, at jeg ikke har fundet noget saa forkræftelig høitideligt i den Naade, hvorpaa Eden aflægges (Ja!), og videre har jeg ikke nævnt — og jeg har sagt, at jeg troer, at Eden ogsaa med passende høitidelighed kan aflægges paa et andet Sted.

Drejer: Til det Sidste skal jeg blot tillade mig at bemærke, at jeg fik det Indtryk af den ærede Landstingsmands Ord: at han ikke antog, at Eden altid i den ordinære Ret behandlede saa meget høitideligt, og det forekommer mig ikke, at den Rette, som han nu gjorde — og jeg vil gjerne indrømme, at han bedre og sikkrere end jeg maa vide, hvorledes Ordene ere faldne — indeholdt Noget, der kan forandre min Opsfattelse; thi jeg skjønner igrunden ikke, at naar han siger: „Det gaaer ikke saa forkræftelig høitideligt til“ man da